

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0222U003755

Державний реєстраційний номер: 0116U005557

Відкрита

Дата реєстрації: 26-05-2022

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідження лексико-граматичних аспектів слов'янського мовного простору

Початок етапу: 09-2016

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02071091

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Адреса: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Телефон: 380482233515

Телефон: 380482235254

WWW: <http://onu.edu.ua>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02071091

Адреса: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Підпорядкованість: Міністерство освіти і науки України

Телефон: 380482233515

Телефон: 380482235254

WWW: <http://onu.edu.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 43 - власна ініціатива (якщо робота виконується з власної ініціативи за кошти виконавця НДР або безкоштовно)

КПКВК:

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7706 - безплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 0.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Дослідження лексико-граматичних аспектів слов'янського мовного простору

Назва роботи (англ)

Study lexical grammatical aspects of the Slavic languages is space

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження – лексична, граматична системи слов'янських мов та написаних ними текстів, у тому числі художніх, що належать до культурного надбання слов'янських народів. Мета наукової роботи – встановити закономірні тенденції у розвитку і функціонуванні слов'янських мов, дослідити духовну культуру слов'ян шляхом аналізу писемних текстів. Методи дослідження: загальнофілософські, загальнонаукові та часткові методи, поширені у мовознавстві і літературознавстві: описовий, порівняльно-історичний, зіставний, соціолінгвістичний, лінгвокультурологічний, когнітивний, етимологічний, словотвірний, морфологічний, синтаксичний, інші. Розроблено нові методики вивчення мовних одиниць та апробовано новітні форми польового збирання емпіричного матеріалу, впроваджено комплексний підхід до вивчення тенденцій у розвитку слов'янських мов і літератур (української, болгарської, польської, російської, сербської) у соціальному і лінгвокультурному слов'янському просторі. Систематизовано результати в галузі лексико-граматичної специфіки слов'янських мов і літератур, отримані в процесі проведених досліджень: напрями – лексичний, гендерний, граматичний, соціолінгвістичний, лінгвоперсонологічний, лінгвокультурологічний, діалектні особливості слов'янських мов, переклад зі слов'янських мов, аналіз обрядового, рекламного, художнього дискурсу, твори болгарських фантастів XX–XXI ст. Апробацію виконаних досліджень представлено в наукових доповідях, дисертаційних і дипломних роботах, монографіях, статтях, підручниках, навчальних посібниках, навчально-методичних розробках, впроваджено до викладання навчальних дисциплін і спецкурсів: вступу до мовознавства, загального мовознавства, вступу до слов'янської філології, сучасної слов'янської мови (болгарської, польської, сербської), історії та діалектології російської мови, історії болгарської літератури, стилістики та культури мови, методології лінгвістичних досліджень, методики викладання української та російської мови. Результати впровадження: видано

Реферат (англ)

The object of the research is the lexical and the grammatical systems of the Slavonic languages and texts written on these languages, including fiction, which belong to the cultural heritage of Slavonic peoples. The aim of the scientific work is to determine regular trends in the development and functioning of the Slavonic languages, to explore the spiritual culture of the Slavs through the analysis of the written texts. The research methods: general philosophical, general scientific and partial methods used in linguistics and literary studies: descriptive, comparative-historical, comparative, sociolinguistic, linguacultural, cognitive, etymological, word-forming, morphological, syntactic and others. New methods of studying the language units are worked out and new forms of the field collecting of the empirical data are tested, the comprehensive approach to the studying of the main trends in the development of the Slavonic languages and literatures (Ukrainian, Bulgarian, Polish, Russian, Serbian) in the social and linguistic-cultural Slavonic space are introduced. The results of the lexical and grammatical specifics of Slavonic languages and literatures obtained in the course of the conducted researches are systematized in the directions - lexical, gender, grammatical, sociolinguistic, linguapersonological, linguacultural, dialect features of the Slavonic languages, translation from the Slavonic languages. ceremonial, advertising, artistic discourse, analysis of the works of the Bulgarian science fiction and fantasy writers of the XX-XXI centuries. The approbation of the carried studies is presented in scientific reports, dissertations and diploma works, monographs, articles, textbooks, manuals and is included in the curricula of the courses: introduction to linguistics, general linguistics, introduction to Slavonic studies, modern Slavonic language (Bulgarian, Polish, Serbian), history and dialectology of the Russian language, history of the Bulgarian literature,

Індекс УДК: 811.1/.2, 811-2

Коди тематичних рубрик НТІ: 16.41.21

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Лексико-граматичні аспекти слов'янського мовного простору

Назва продукції (англ): Of lexical and grammatical aspects in the Slavonic language space

Очікувані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: 73.20.1 - Дослідження і розробки в галузі гуманітарних наук (історія, літературознавство, мовознавство, мистецтвознавство)

Опис продукції (укр): Уперше обґрунтовано висновок про лінгвокультурні коди фразеологічної системи та її функціонування у певних кодових просторах мови (на матеріалі російської діалектної мови Півдня України); про динамічний характер лінгвістичної термінології польської мови в діяхронії (середньопольська та новопольська доба); визначено параметри мовної особистості української жінки радянських і пострадянських часів (на матеріалі періодичних журнальних видань), а також мовленнєво-поведінкові тактики і ситуації щодо лексичної категорії паронімії. Результати НДР опубліковані у: науково-теоретичних часописах «Слов'янський збірник», № 20–23, «Мова», № 31–36; у збірнику матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції «Слов'янська філологія у сучасному світі», науковометричних статтях (10), розділах колективних монографій (16); мають важливе значення для усвідомлення термінологічних, етнолінгвістичних, соціолінгвістичних, лінгвокультурологічних, лінгвокогнітивних, граматичних і лексико-семантичних закономірностей у слов'янських мовах, актуальних проблем слов'янської філології та подальшого розвитку славістичних досліджень. Результати роботи наукового колективу можуть скласти основу розробки учбових посібників за наступними проблемами: загальне мовознавство, вступ до слов'янської філології, старослов'янська мова, академічне письмо, лінгвославістика, проблеми та методи світового мовознавства, стилістика і культура мови.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Розробка методик дослідження слов'янських мов

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 09.2016-12.2021

Виробник продукції: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Споживачі продукції: Заклади вищої освіти

Перспективні ринки: Україна, Білорусь, Казахстан, Болгарія, Польща, Сербія

Права інтелектуальної власності: Об'єктами авторського права є опубліковані статті, монографії, підручники, словники, навчальні й методичні посібники, дисертації, виконані в рамках наукової теми і внесені до звіту.

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу, за договорами

7. Бібліографічний опис

Дослідження лексико-граматичних аспектів слов'янського мовного простору: звіт про НДР / під ред. О. А. Войцевої. Одеса : ОНУ ім. І. І. Мечникова, 2022. 129 с. 17. Звітна документація

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 131

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Георгієва Світлана Іванівна (к. філол. н., доц.)

Дмитрієв Сергій Вікторович (к. філол. н., доц.)

Жакун Дарина Федорівна (к. філол. н., доц.)

Литвин Андрій Федорович (доц.)

Мурадян Ірина Володимирівна (к. філол. н., доц.)

Сайковська Олена Юріївна (к. філол. н., доц.)

Степанов Євген Миколайович (д. філол. н., професор)

Яковлева Ольга Василівна (д. філол. н., професор)

Керівник організації:

Труба Вячеслав Іванович (к.ю.н., професор)

Керівники роботи:

Войцева Олена Андріївна (д. філол. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.